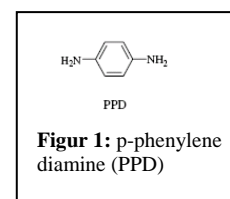

FAKTAARK

Sort hennatatoivering

En sort hennatatoivering kaldes også en midlertidig tatoivering. Det er en sort tegning på huden, som holder i nogle uger. Henna er en plantefarve, der er rødbrun og kun binder svagt til huden.

I nogle midlertidige tatoiveringsfarver har man derfor ulovligt blandet et sort kemikalie i. Det mest kendte kemikalie, der kan give en sort farve er p-phenylene diamine (PPD), som også er et meget stærkt allergifremkaldende stof (Figur 1).

Personer, som får en sort hennatatoivering, hvor der er PPD i eller PPD-lignende

stoffer, kan blive allergiske over for PPD. Det viser sig ved, at der udvikler sig eksem, hvor selve tegningen er på huden ofte samtidig med hævelse af det omgivende væv (Figur 2) Eksemet kommer en til to uger efter tegningen er udført og er tegn på at allergi er opstået over for sort farvestof (PPD). Denne allergi er livsvarig og betyder, at man kan få allergiske reaktioner med svær hævelse i ansigtet og på hals, hvis

man farver hår, idet PPD bruges i de fleste hårfarver – også selv om det er flere år efter tatoiveringen. De allergiske reaktioner kan være så voldsomme at de kræver besøg på skadestue eller indlæggelse på intensiv afdeling. Man kan heller ikke tåle farvning af bryn og vipper, idet der anvendes PPD- lignende stoffer i sådanne produkter. Det vil heller ikke være tilrådeligt at blive frisør.

Udbredelse

Det vides ikke hvor mange danskere, der har fået en sort hennatatoivering og efterfølgende er blevet allergiske for det sorte farvestof (PPD). I en spørgeskemaundersøgelse om allergi over for bl.a. hårfarve, havde 31 % af de 1277 adspurgte personer (i alderen 15-39 år) prøvet at få en midlertidig sort hennatatoivering. Heraf oplyste 2,5 % at de efterfølgende havde haft en reaktion (Bregnhøj *et al.* 2011). Der blev ikke gennemført allergitests.

Allergi i forbindelse med midlertidige tatoiveringer rapporteres ofte hos børn og unge. Det hænger formentlig sammen med, at de er målgruppen for midlertidige tatoiveringer. I en dansk artikel rapporteredes om 8 unge i alderen 12 til 15 år, der havde haft en voldsom reaktion på hårfarve, heraf havde de 6 unge tidligere fået en midlertidig tatoivering, som de havde haft eksem i (Søsted 2006).

Det er ikke tilladt at bruge PPD i produkter, som er beregnet til at komme i kontakt med huden, så som midlertidige tatoveringsfarver. Midlertidige tatoveringer udbydes ofte af uorganiserede handlende på badesteder og markeder. Mange tilfælde af allergiske reaktioner på midlertidige tatoveringer er opstået i udlandet på ferierejser, men der er også beskrevet tilfælde, hvor den sorte hennatatoering er udført i Danmark. Miljøstyrelsens kemikalieinspektion er ansvarlig for overvågning af anvendelsen af kemiske stoffer og griber ind, hvis det rapporteres at nogen anvender PPD i sorte hennatatoeringer.

Handlemuligheder:

- Undgå sorte hennatatoeringer også kaldet midlertidige tatoveringer.
- Hvis man har reageret på en sort hennatatoering med eksem (se evt. figur 2):
 - bør man blive allergitestet hos en hudlæge for at konstatere om man er blevet allergisk over for sort farvestof.
 - indtil man ved om man er allergisk over for sort farvestof må man ikke farve hår, bryn og/eller vipper eller arbejde hos/som frisør

Litteraturliste

Bregnhøj et al. Exposures and reactions to allergens among hairdressing apprentices and matched controls. *Contact Dermatitis* 2011;64:85-89

Søsted H et al. Contact Dermatitis to hair dyes in a Danish adult population: an interview-based study. *Br. J Dermatology* 2005; 153:132-135

Søsted H et al. Severe allergic reactions in 8 children. *Contact Dermatitis* 2006;54:87-91

Frosch PJ, Menné T, Lepoittevin JP (eds) *Contact dermatitis*, 4th ed. Springer Berlin Heidelberg 2006,

www.videncenterforallergi.dk